

Školní preventivní strategie

2013 - 2018

Úvod:

Školní preventivní strategie vychází z pokynu MŠMT, č. j. 14514/2000-51, který do prevence sociálně patologických jevů zařazuje konzumaci drog včetně alkoholu, kouření, kriminalitu, virtuální drogy, gambling, záškoláctví, šikanování a jiné násilí, rasismus, xenofobie, intoleranci, antisemitismus.

Školní preventivní strategie je zpracována jako dlouhodobá a to na léta 2013 - 2018.

Přestože i tato strategie, tak jako strategie z let 2008 - 2012, je dlouhodobou, ani tuto nelze považovat za definitivní. Na základě zkušeností z každého roku se ji snažíme přizpůsobit našim podmínkám a hledáme tu nejefektivnější cestu, která vede ke zkvalitnění vlivu na naše žáky. Tato strategie je v souladu s metodickým doporučením k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č. j. 21290/2010-28, který nahrazuje stávající Metodický pokyn č. j. 20 006/2007-51.

Důležitou součástí Metodického doporučení je praktický návod pro školy „Co dělat když“, který obsahuje detailní a současně praktické doporučení ředitelům škol a ŠMP, jak se zachovat při výskytu určitého rizikového chování ve škole.

Součástí strategie je i příkaz ředitele školy ze dne 16. 4. 2008 - Prevence a řešení šikany na ZŠ Gebauerova 8, Ostrava – Přívoz

Vyhodnocení - analýza dlouhodobé strategie z let 2008 – 2012

Na základě vyhodnocení dlouhodobé strategie z let 2008 – 2012 lze říct, že trend zvyšování případů negativního chování se ustálil. Během této doby nebylo zaznamenáno větší množství případů těchto jevů. Řešené případy byly vyřešeny a byly z nich vyvozeny důsledky. Jednalo se především o vandalismus (ničení školního majetku, záškoláctví, ubližování spolužákům, kouření jak cigaret a lehkých drog).

Největší problém však spočívá v záškoláctví, a to nejen jak „chození za školu“, ale i vědomé napomáhání rodičů k absenci tím, že velice často děti nechávají doma s drobnými zdravotními problémy, nebo pouze, že se jim nechce do školy a nenavštěvují lékaře. I když většinou dítě omluví sami, protože si jsou vědomi následků z neomluvené absence, tím pádem velice často chybí, což se odráží na prospěchu žáka. Není nic zvláštního, když děti mají 200 a dokonce i 300 hodin omluvené absence z důvodu nemoci.

Z důvodu nepochopení nutnosti vzdělání, jak z řad rodičů tak i dětí, se velice zhoršil prospěch žáků, kdy mnozí nemají dlouhodobě vůbec zájem o vzdělání.

Popis situace:

Naše škola se nachází v místě, kde žije mnoho rodin se zvýšeným stupněm rizika k sociálně patologickým jevům. Jsme škola spíše menší (počet žáků nepřesahuje v posledních letech více jak 250). Velice těžko se dosahují stanovené výukové cíle. Žáci mají mnohdy negativní vztah k procesu vzdělávání, nemají skoro žádnou zodpovědnost za své učení. Domácí příprava je minimální a mnohdy žádná. Všechny tyto problémy souvisí se špatným prostředím v rodině. Rodiče našich dětí často nepokládají vzdělání svých dětí za důležité.

Rizikové faktory:

Na základě analýzy rizik sociálně patologického chování žáků a počtu řešených problémů považujeme za nejvíc rizikové faktory:

- a) záškoláctví
- b) šikanu
- c) kriminalitu, delikvenci
- d) vandalismus
- e) patologické hráčství
- g) ohrožování mravní výchovy mládeže
- h) drogy (marihuana, pervitin)

Ve druhé řadě se mohou vyskytovat faktory

- a) rasismus a xenofobie
- b) tvrdé drogy
- c) rizikový sex
- d) domácí násilí

I tyto rizika nelze přehlížet a je nutné je zahrnout do školní preventivní strategie.

Možnost ověření - Výroční zpráva

- chování žáků
- každoroční vyhodnocení ŠPS
- zprávy Policie ČR, OSPOD

I v následujících letech považujeme za nejrizikovější patologické chování žáků - záškoláctví, šikanu, kriminalitu, vandalismus a zneužívání drog, tabáku a alkoholu.

Cíle strategie:

Cíl preventivní strategie na naší škole by měl být stanoven reálně. Na základě snižování intelektové a sociální úrovně žáků, kteří žijí v soc. kulturně znevýhodněném prostředí, je třeba se zaměřit na nejdůležitější rizika.

Záškoláctví – tento trend se pokusit snížit jak u neomluvené tak i omluvené absence. Je nutné dbát na přesné omlouvání absence, spolupráce VP, ŘŠ, TU.

V opakujících se případech i nadále důsledná spolupráce s PČR, OSPOD. Důsledně se řídit Metodickým pokynem MŠMT č. j. 10 194/2002-14.

Šikana: Při řešení šikany postupovat v souladu s nařízením ŘŠ ze dne 16. 4. 2008. Snaha o snížení agresivních potyček u žáků a rovněž verbálního napadání a tím zajištění bezpečného prostředí v prostorách školy a maximální využití asistentů pedagoga.

Preventivní strategie školy si klade za cíl rovněž snížit rizika *kriminality, vandalismu a zneužívání návykových látek*.

K dosažení cíle je nutné spolupracovat jak s žáky, pedagogy ale i s rodiči a odbornými pracovišti. Na každý školní rok naše škola zpracovává krátkodobý plán prevence - Minimální preventivní program školy, kde je tato spolupráce rozepsána na každý školní rok. Největší úsilí bychom měli vynaložit na spolupráci školy s rodiči.

Spolupráce rodičů a školy na úseku prevence

Rodiče našich žáků mnohdy se školou nespolupracují, nereflktují na vyzvání školy nebo nevybíravě urážejí učitele, kteří mají vůči jejich dětem opodstatněné výhrady. Spolupráce je velice těžká. V každém školním roce škola vyzývá k setkání rodičů a pedagogů, kde se má hovořit o problematice negativních jevů a jejich prevence. Tyto akce se neuskutečňují pro absolutní nezáměr z řad rodičů. Přesto je nutné se nadále pokoušet o tuto spolupráci.

Pravidelné informování rodičů o všech problémech s chováním žáků ve škole, mimo školu, návrhy výchovných a jiných opatření.

Organizace poradenských a informačních akcí pro rodiče a navázání atmosféry při řešení problémů s negativními patologickými jevy.

Spolupráce s pedagogickým sborem

Všichni pedagogičtí pracovníci plně respektují preventivní strategii školy a mají podle předmětů a ročníků zařazena témata primární prevence ve svých tematických plánech.

Pravidelné každoroční školení školním metodikem prevence v oblasti sociálně patologických jevů a prevenci rizikového chování u dětí.

Každoroční seznámení s nařízením ředitele školy ze dne 16. 4. 2008 k prevenci řešení šikany na ZŠ Gebauerova

Vzájemná spolupráce a informovanost všech pedagogů.

Spolupráce s žáky

Na obou stupních zařadit témata k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže. Využít zejména pravomoci třídního učitele a ŠMP k objasnění všech rizik.

Témata 1. stupně

- a) výchova ke zdravému životnímu stylu
- b) správná životospráva
- c) hygienické návyky a zásady
- d) vhodné využívání volného času
- e) problematika alkoholu a kouření

Témata 2. stupně

základní informace o drogách a AIDS

- účinky drog (zvláštní zřetel na kouření a alkohol)
- základní předpisy a postihy související s výrobou a držením drog
- informace o střediscích a linkách pomoci

- seznámení s příznaky závislosti a řešení situace
- rozvoj komunikace a spolupráce
- posílení sebevědomí
- problematika vztahu mezi žáky (šikana, násilí, verbální útoky)

Spolupráce s dalšími institucemi

- Policie ČR
- městská policie
- krajský a okresní metodik prevence
- PPP
- návštěvy a besedy s odborníky v dané oblasti
- odbory sociální péče pro mládež - kurátoři
- krizové centrum pro děti a rodinu

Personální zajištění

Na základě vyhlášky č.72/2005 sb. se na tvorbě preventivního programu podílí všichni pedagogové školy včetně ředitele školy.

ŘŠ

- Vytváří podmínky pro předcházení sociálně patologických jevů a spolupracuje s ŠMP, VP
(Metodický pokyn č. j. 21 291/2010-28)

TU

- spolupracuje s ŠMP,VP
- zachycuje varovné signály
- diagnostika vztahu ve třídě
- udržuje přehled o zvláštnostech žáků třídy a jejich rodinném prostředí

Metodický pokyn č. j. 21 291/2010-28

ŠMP

- spolupracuje s okresním a krajským metodikem prevence v PPP
- koordinuje a kontroluje tvorbu preventivního programu
- metodicky vede činnost učitelů v oblasti prevence
- vede písemné záznamy o rozsahu a obsahu své činnosti, navrhuje a realizuje opatření

Metodický pokyn č. j. 21 291/2010-28

VP

- spolupracuje s ŠMP a odbornými pracovišti

Metodický pokyn č. j. 21 291/2010-28

Ostatní pedagogové se podílí na realizování preventivních aktivit ve svých předmětech podle *Celoročního plánu ŠMP*

Vyhodnocení - analýza dlouhodobé strategie

- po pěti letech zmapování klimatu školy
- porovnání součtu problému sociálně patologických jevů u žáků školy (výroční zpráva, databáze VP, ŠMP, každoroční vyhodnocení MPP)
- porovnání součtu množství řešených či odhalených případů
- reagovat na "trendy" v oblasti negativních jevů a reagovat na ně.

Školní preventivní strategie naší školy je vypracována na základě metodických pokynů MŠMT.

Součástí preventivní strategie je krátkodobý Minimální preventivní program, který je vytvářen na jeden školní rok, Celoroční plán práce ŠMP a vyhodnocení MPP vždy na konci školního roku.

Školní preventivní strategie je vypracována na základě těchto metodických pokynů MŠMT:

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č. j. 21291/2010-28 (nahrazuje Metodický pokyn č. j. 20 006/2007-51).
 - Metodický pokyn k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č. j. 24 246/2008-6
 - Metodický pokyn MŠMT k jednotnému omlouvání nepřítomnosti žáků ve škole a při prevenci a postihu záškoláctví č. j. 10 194/2002-14
 - Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j.14 423/1999-22
 - Metodický list k poskytování poradenských služeb na školách a školských zařízeních 13 409/98-24
 - Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže č. j. 14514/2000-51

 - Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internet č.j. 11 691/2004-24
 - Spolupráce předškolních zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování criminality dětí a mládeže a criminality na dětech a mládeží páchané č.j. 25 884/2003-24
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a student ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT č.j. 37 014/2005
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních ve znění pozdějších předpisů

Zákony

Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

-Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými toxikomaniemi

Zákon č 167/1998 Sb o návykových látkách

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

Základní škola Ostrava, Gebauerova 8, příspěvková organizace

Zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně právní ochraně dětí

Zákon č., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže

Vypracoval ŠMP: Mgr. Roman Mrázek

dne: 22. 11. 2012